

8
TIPS

TA MED KATTEN PÅ VANDRING

1.

Börja öva tidigt, redan när katten är liten. Introducera selen försiktigt: visa upp den, ta sedan på den och sätt på kopplet först när selen känns bekant.

2.

Starta med korta sträckor i koppel. Öka distansen successivt, ifall katten verkar gilla det.

3.

Det kan vara svårt att hitta en passande sele som är liten nog. I början kan en för kaniner eventuellt fungera, och sedan en för små hundar.

4.

Låt katten bestämma tempot och ha inte bråttom. Ungefär som när du går på tur med småbarn.

5.

Pausa ofta och se till att ha med gott om godsaker till katten. Rejält med vätska är också viktigt på vandring.

6.

Ta gärna med en ryggsäck med plats för katten, så att den kan vila när den vill. Bygg om en vanlig eller skaffa en specialryggsäck för djur.

7.

Ett första hjälpen-kit för katt är bra att packa ner, ifall olyckan är framme. Det kan innehålla sådant som sterila sårkuddar, gasbindor, pincett och värmefilt.

8.

Kolla vädret och ta med ett väderskyddande plagg för katten om det kan bli kallt. Väntas sol är det bra att ta med solskyddsfaktor (om katten är korthårig).

KATTEN, VILKET ÄVENTYR!

Hundar i friluftslivet är ju vardagsmat, men det finns fler husdjur som gillar att fjällvandra, tälta och paddla kajak. Vi har träffat utekatterna som gör skäl för namnet.

TEXT **EMMA V LARSSON** FOTO **MALIN ENGLUND, LINDA ROMPPALA**

Kattrasen ragdoll brukar beskrivas som "hund i kattkropp" och gillar att hänga med sina människor vart de än går. Det stämmer in bra på Turbo.

Det råder ingen tvekan om vem som bestämmer när ragdollen Turbo är på tur med husse Robin och matte Caroline.

Utelunch i skogen? Då vill Turbo helst ha laktosfri proteinshake, tomater och ett hundben att tugga på.

Det är på den årliga fjällvandringen han tycks trivas som bäst. Han gillar att vandra brant uppför och blicka ut över vyerna med vinden i morrhåren. Därför är det kanske inte så konstigt att han traskar på ganska snabbt nu, på skogsstigen som snabbt tar höjd.

Vid ett blött, lerigt parti jamar han uppfodrande och husse är snabbt på plats. Turbo skuttar blixtnsnabbt upp på Robins axel och blir buren över lervällingen. Samtidigt sjunker mina kängor ner med ett plaskande ljud. Turbo ser stolt ut där uppe på hussets axlar, blickar ut med sina klarblå ögon över skogen och sjön som skymtar bakom träden. Han liknar en kung som betraktar sina ägor. Så fort den geggiga passagen är över hoppar han ner igen och traskar vidare, uppåt och uppåt.

Turbo bor i Rättvik och är en treårig ragdoll. Rasen beskrivs ofta som social och fredlig, lugn och avslappnad. Eftersom det är en kattas som gärna följer med matte och husse vart de än går har den kallats "en hund i kattkropp" – något som tycks stämma in väl på Turbo.

Hans matte och husse, Caroline Jonsson och Robin Layton, tror att rasen är avgörande för hur mycket en katt gillar att vandra.

– De som brukar göra vandringar eller andra äventyr med sin katt har ofta en raskatt, säger Caroline, medan vi väntar in Turbo som nu undersöker en hög med stenar.

Under högljudda jamanden klättrar han upp på en sten och sätter sig där.

– Han älskar stenrosen, då pratar han mycket. Sedan sätter han sig ner och gör små mikropausar på ett par minuter, säger Robin.

Turbo insuper utsikten, men innan jag hinner ta en klunk vatten sätter han av igen. Han rör sig förvånansvärt snabbt i terrängen, även om Caroline menar att man lär sig att gå lugnt när man vandrar med katt.

– Man blir snabbt varse att man inte kan stressa fram, katten bestämmer tempot och det blir klart lugnare än om man vandrar själv.

Hon och Robin fjällvandrar med Turbo varje sommar, oftast i Funäsdalen. Idag gör de ett var-

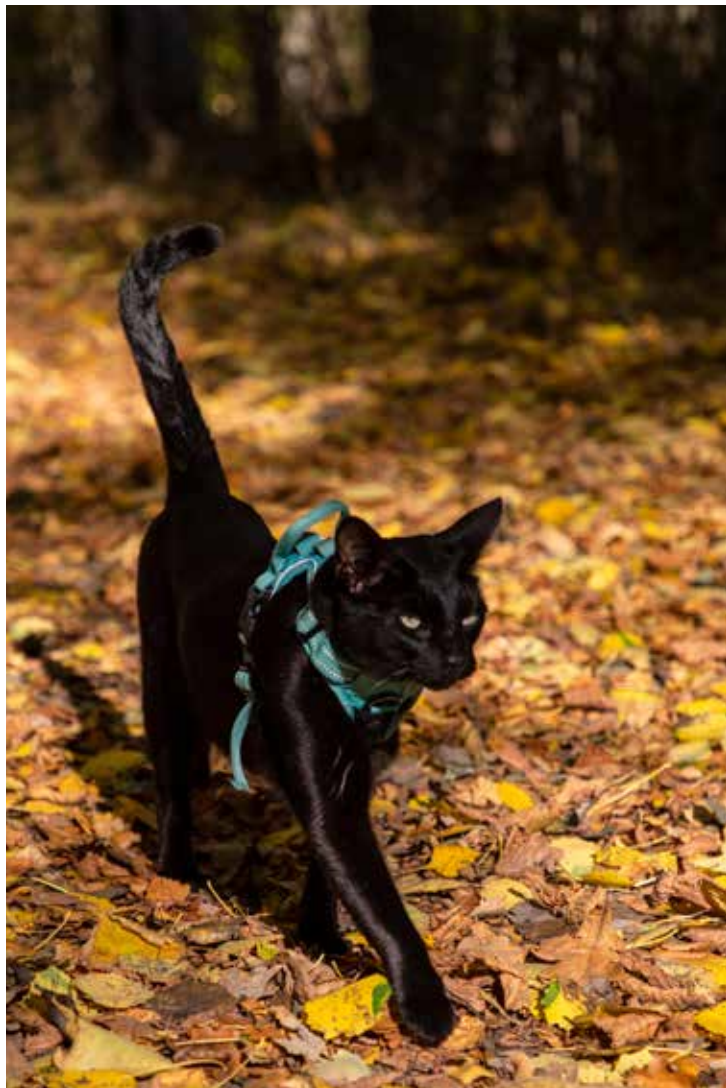
dagsäventyr i ett naturreservat i sin grannkommun och jag och fotografen Linda får haka på. I Turbos ögon är det en kort tur, bara några kilometer tur och retur.

Till vardags är Turbo en innekatt men ute i naturen rör han sig smidigt och målmedvetet, med stenkoll på var husse och matte är. Han har inget koppel idag, men följer vandringsleden lika noga som vi gör. Han vill alltid gå i mitten, med husse först och matte sist. Om någon faller ur ledet visar han tydligt med sina jamanden att han är missnöjd.

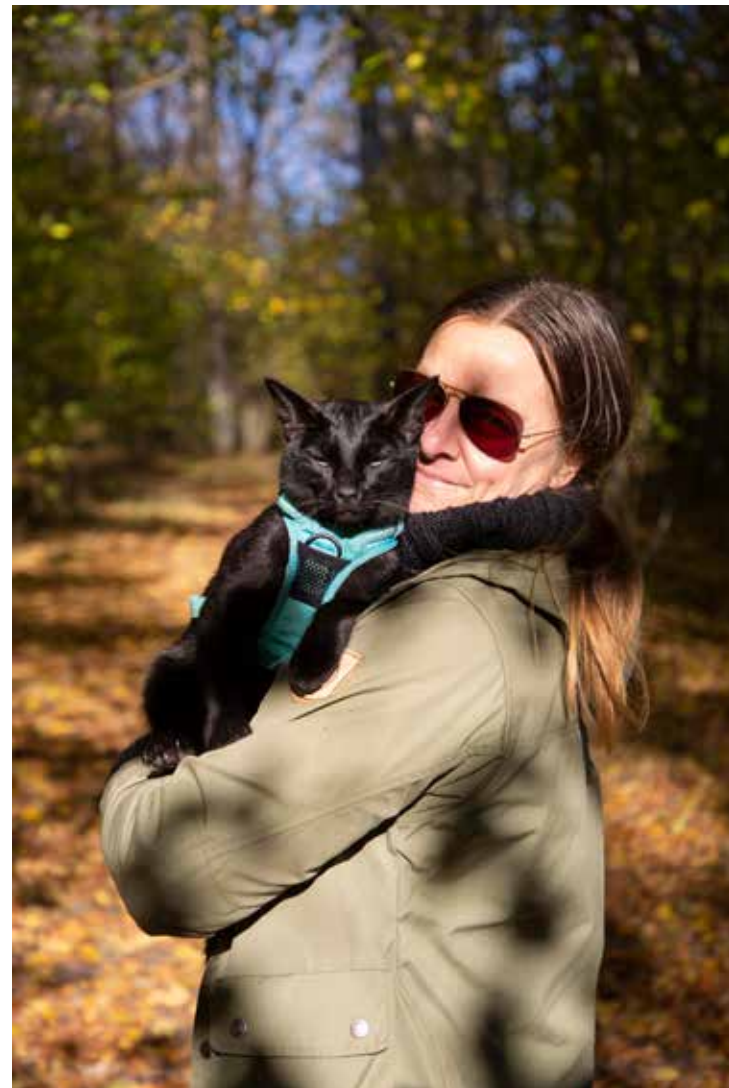
ALLT FLER ÄVENTYRSKATTER

Att vandra med hund är ju ingenting ovanligt, de är ofta villiga och glada äventyrskompisar. Troglitvis har du inte träffat på lika många katter på vandringsleden – än. För det verkar faktiskt som om detta med äventyrskatter är en växande trend. När jag börjar nysta i ämnet inför detta reportage

”Han vill alltid gå i mitten, med husse först och matte sist. Om någon faller ur ledet visar han tydligt med sina jamanden att han är missnöjd.”

Örebrokatten Folke är en van frilufssare som gärna visar upp sina spännande äventyr på Instagram. Följ @finafolke för det senaste.

För Susanne "Surran" Lindgren är det helt naturligt att ha med sig Folke på tur. Men hon märker att folk tittar två gånger.

blir min Instagram-feed snabbt belamrad av katter som klättrar, vandrar och surfar. Fyra tassar på en bergstopp, lysande ögon i en tältöppning, en katt som ser ut att paddla en kanot helt själv, en pälsboll på en sup-bräda. Utanför Sverige är vandring och andra äventyr med katter ett populärt och växande fenomen.

Via kontot @adventurecats på Instagram hittar jag flera kändiskatter. Jag kommer in på Suki som har över en miljon följare. Suki är en bengal som äventyrar i Kanadas mäktiga natur. När hon inte är ute och reser med sin matte förstås – under en Europaresa besökte de elva länder. Suki har egen Instagram, Facebooksida, sajt och har också gett ut en egen bok.

Jag hittar också svartvita Vladimir som har besökt alla nationalparker i USA och bor i en husbil, samt enögd @kultuthesurfingcat som bor på Honolulu och älskar att surfa.

HEMMABYGGE PÅ RYGGEN

Och Turbo är inte den enda katten i Sverige som trivs på tur. I gruppen Äventyrskatter på Facebook stöter jag till exempel på Folke som bor i Örebro. Han är en halvsiamas på fyra år som hellre sover

”Folke är en halvsiamas på fyra år som hellre sover i tält än hemma. På Instagram kan man se honom vandra, tälta och till och med paddla.”

i tält än hemma. På Instagram kan man se Folke vandra, tälta och till och med paddla.

– Folke har varit med mig ute sedan dag ett. Varför skulle han inte? Han är ju med på allt, såklart också i friluftslivet. Han går i koppel när vi är bland folk men ute i skogen går han oftast lös och följer efter mig. Ibland sitter han i min hemmabygga ryggsäck, berättar Susanne "Surran" Lindgren.

Att ryggsäcken är ett hemmabygge beror på att de vanliga kattryggsäckarna inte fungerade i Surrans aktiva friluftsliv. Hon måste ju kunna packa tält, utrustning – och katt – för att kunna vara ute i flera dagar. Så hon satte fast en kattbur på vandringsryggsäckens topplock, helt enkelt. Det fungerar bra, även om det blir lite tungt och vingligt ibland.

Så fort Surran plockar fram ryggsäck och tält sätter sig Folke vid dörren och jamar, ivrig att få

ge sig ut på äventyr. När tältet väl är rest kryper han in direkt och myser i sovsäcken.

– Jag har aldrig sett det som att det skulle vara svårt att ta med katten på äventyr. Däremot märker jag ju på reaktionerna att det är lite ovanligt. Många tror först att det är en hund och blir förvånade när de tittar en extra gång.

DRÖMMER OM INKALEDEN

Tillsammans har Surran och Folke vandrat flerdagarsturer med tält på bland annat Silverleden i Bergslagen och Höga kusten-leden.

– Man får nog öva mycket. Och ge det tid. En katt bestämmer man ju inte över, den måste själv vilja.

Folke har också varit med på tur i både kajak och kanadensare.

– Kajaken var klurig eftersom det inte fungerar

Matte Surran har hittat en lösning för Folke på sin vanliga vandringsryggsäck, för de kattryggsäckar som finns är inte riktigt gjorda för flerdagarsturer till fjälls.

Orientaliska korthåren Nero gillar att vandra snabbt, och vila i rygsäck eller på matte Saras axlar.

”Nero är en mycket social katt som tyr sig till mig och min sambo, jag tror att det är en förutsättning för att vandringen ska fungera.”

att traska runt i den. Han har ramlat i vattnet en gång, men hade ju flytväst på sig. Han är emellertid inte så förtjust i vatten, så en stabil kanot fungerar bättre, säger Surran.

Hon lämnar sällan hemmet utan Folke och drömmer om att åka utomlands med honom.

– Tänk dig att vandra Inkaleden med Folke! Vilken dröm!

Vandringen vi gör idag, med Turbo, är ganska långt från Inkaleden – men det är inget som bekommer vare sig oss eller honom. Vi passerar krumbuktande gamla tallar och ångande myrmarker. I sommar ska Turbo och hans människovänner åka till Funäsdalen igen och denna gång bo över i en tältkäta.

Turbo är en fjällveteran vid det här laget. Den första fjällvandringen gjorde han när han var bara sex månader. Han gick tolv kilometer första dagen, nästa dag två mil. Även i fjällen går han oftast utan koppel.

– Vi kopplar honom om vi möter folk eller ser att det finns vilt i närheten. Men han har aldrig visat intresse för att jaga, trots att vi mött både ripor och andra djur, säger Caroline.

När vi pausar för lunch är det knappast kattmat Turbo förväntar sig. På vandring vill han oftast ha laktosfri proteinshake, tomat och ett hundben att tugga på.

– Hans absoluta favorit, skrattar Caroline.

TRYGGHET I VINDSKYDDET

Jag hittar en till äventyrskatt i Dalarna. Lilla Nero är en orientalisk korthår på fyra jordsnurr, som bor i Falun. När matte Sara skaffade Nero bodde hon och sambon i en liten lägenhet inne i stan.

– Han fick följa med oss ut i naturen redan från start, eftersom det kändes så trist att han skulle sitta själv i en trång lägenhet. Vi märkte fort att Nero föredrog att hänga med på turerna och vi ökade distansen successivt.

Till en början vandrade de några gånger till ett och samma vindskydd.

– Katter är ju revirbundna och vindskyddet blev en trygghet för Nero. En ombonad plats där vi spenderade mycket tid. Vi drog fram uteköket och lagade mat, eller grillade korv.

Nero blev snart en ganska snabb vandrare.

Han pinnar på i gott tempo och varvar med att sitta i rygsäck eller på mattes axlar när han ska vila. Han har tältat några gånger och fjällvandrat två somrar. Under fjällvandringarna har de dock inte tältat, eftersom fjällväder är oförutsägbart och Nero ogillar regn – starkt.

– Han får liksom sätta agendan, för vi vill ju att han ska få en fin upplevelse tillsammans med oss, säger Sara.

De nya äventyrsplanerna består av en ombyggd skåpbil som familjen ska leva vanlife i.

– Nero har varit med hela tiden under bygget för att han ska känna igen sig och vara trygg i bilen. Han älskar att sova i vanen, så det bådär gott!

KOMPISEN VÄNTAR HEMMA

Men kan vilken katt som helst bli en äventyrskatt? Sara tror inte det. Först och främst måste det finnas ett intresse från kattens sida, och sedan gäller det att öva mycket med sele och koppel.

– Nero är en mycket social katt som tyr sig till mig och min sambo, jag tror att det är en förutsättning för att det ska fungera.

Andra förutsättningar för en lyckad tur är godis och gos, enligt Sara.

– Man får absolut muta med godsaker och ge många kramar. Vi har alltid med oss mat som Nero tycker extra mycket om när vi är ute.

Turbo har lapat i sig sin proteinshake, spanat ut över trädköpparna en sista gång, och är nu på väg neröver igen. Hans ljusa päls lyser i grådagern. Hemma väntar en kattkompis på honom – en som inte alls gillar äventyr. Precis som de andra kattägarna vi intervjuat lyfter Caroline kattens personlighet och friluftsintrasse som avgörande nycklar till framgång i naturen.

– Vår andra katt skulle inte sätta sin fot på den här vandringsleden, konstaterar hon.

Dagens vandring i dalaskogen går mot sitt slut och plötsligt skymtar vi bilarna bakom en krök. När Turbo ser sin bil vänder han tvärt, höjer den lurviga svansen till en vinkning och börjar traska uppför berget igen. Vinden far som en smekning genom pälsen.

Hans agenda är ganska enkel att tyda: här har vi en äventyrskatt som uppenbarligen inte har vandrat klart. 🐾

4
TIPS

UTEKATTER PÅ INSTAGRAM

@sukiicat

Äventyrlig bengal från Kanada som utforskar naturen med sin hundkompis.

@furrymagic

En katt i Washington som gärna vandrar och tältar.

@adventuresoffishandchips

Fish och Chips är två kattbröder som gör roadtrips till äventyrliga platser.

@kulithesurfingcat

Nänäkuli är en vattenälskande katt i Honolulu, Hawaii, som trivs på surfbrädan.